

"הדבש, שרומז על שלימות הגילוי דפנימיות התורה לעתיד לבוא" (חמשה עשר בשבט ה'תשנ"ב)

ברכות ערב ראש השנה

משמעות "ימי הדין" – הצלה וגאולה

עשרת ימי תשובה נקראים "ימי דין". מה היא המשמעות העמוקה של עשיית דין על פי תורה? בתורה מופיע פסוק דין בנושא מהקב"ה בפסוק: "ושפטו העדה והצילו העדה". כלומר: משמעות הדין ("ושפטו העדה") היא על מנת שיהיה הוספה בעניין של "הצילו העדה", הוספה בעניין של הצלה וגאולה. אם כך, כידוע מה שכתוב במדרש: "מה שהוא עושה הוא אומר לישראל לעשות", כמו שכתוב בתהילים: "מגיד דבריו ליעקב, חוקיו ומשפטיו לישראל". דבריו, חוקיו, משפטיו: הקב"ה עצמו מקיים את מה שהוא מצווה עלינו לעשות. וזה אומר שהוא עושה לנו דין בימים אלו רק כדי להוסיף בהצלתנו וגאולתנו, ובפרט בגאולה האמיתית והשלמה.

ובאמת כתוב להלכה, שעם ישראל מיוחד בכך שעוד לפני שהתחיל המשפט שלו בראש השנה, הוא כה בטוח בניצחונו במשפט, עד שכבר מתחיל לחגוג בבגדי לבן והכנת מאכלים ומשקאות לראש השנה כמו שכתוב "אכלו משמנים ושתו ממתקים".

שלמות מלכות ה' מתגלה ע"י משיח

שלמות ההצלה של "הצילו העדה" משמעותה הצלה מהמצב הנוכחי שלנו, לגאולה האמיתית והשלמה. הצלה זו היא גם לגבי מי שמרגיש שלא חסר לו כלום, וטוב לו כעת גם בגשמיות וגם ברוחניות. גם לגבי יהודי כזה יש צורך בגאולה. כיוון שכל עוד לא הגיעה הגאולה האמיתית והשלמה, הרי גם מי שנמצא בסמיכות הכי גדולה למקום המקדש אומר כל יום בתפילתו: "מפני חטאינו גלינו מארצנו" ואין לו את המקדש! וכן מצוות מסויימות אין לו יכולת לקיים. למשל מצוות יובל, שמתחילה בראש השנה של שנת החמישים, וחלה רק כאשר כל ישראל על אדמתם. שנת היובל היא הדוגמא הטובה ביותר גם לגאולתו של מי שסובר שטוב לו ואין לו צורך לצאת מהגלות – בשנת היובל משתחררים לחופשי כל העבדים העבריים, כולל עבד נרצע, שרצעו את אזנו משום שאמר "אהבתי את אדוני" וסרב לצאת לחופשי. השייכות של יום הדין – ראש השנה – לגאולה האמיתית והשלמה מודגשת במיוחד: עבודתו העיקרית של יום זה היא שאנו ממליכים את הקב"ה למלך, "שתמליכוני עליכם". והרי שלמות מלכות ה' קשורה ומתגלה בשלמותה על ידי המלך המשיח, שעניינו "ספירת המלכות". אם כן, בעמדנו כעת, על פי כל הסימנים, ברגעים האחרונים לפני הגאולה - הדין בימים אלו צריך להביא את העיקר והשלמות, את הגאולה האמיתית והשלמה.

ותיכף ומיד ממש – מבלי להיכנס לויכוחים בזה – אין לכך זמן, כי צריכים כבר ללכת לקבל את פני הגאולה האמיתית והשלמה ודוד מלכא משיחא, והרבי בראשנו!

כל יהודי - מלך

בשבת שלפני ראש השנה, ממנה מתברך ראש השנה, קראנו את פרשת נצבים. הפרשה פותחת במילים "אתם נצבים היום כולכם", ואז מפרטת את כל דרגות היהודים: החל מראשי העם, ועד לנחותי הדרגה ביותר. כך מוגדר מצבו של כל יהודי במילה "נצבים", לה יש במקורותינו שתי משמעויות: נצבים - קיימים ועומדים, היינו שזוכים בדין ("הצילו העדה"). וכן: נצבים, מלשון "נצב מלך" - מלמד על מעמד המלכות של כל אחד ואחת מישראל.

כל יהודי ניצב בראש השנה כמו מלך, ולא סתם מלך, אלא מלך שמקבל מהקב"ה, אותו הוא מכתיר בראש השנה. אליו הוא קרוב, וממנו הוא מקבל את כל ההשפעות הטובות כפי שמגיע למלך. וללא כל השתדלות מצדנו, שהרי למלך אסור לעשות מלאכה כשמישהו אחר יכול לעשות בשבילו! מלכותו זו של היהודי מתבטאת לא רק במלכות על המציאות מסביבו, אלא אף על כל סדר ההשתלשלות – כל העולמות הרוחניים עד לעולמנו אנו.

"הדבש, שרומז על שלימות הגילוי דפנימיות התורה לעתיד לבוא" (חמשה עשר בשבט ה'תשנ"ב)

נצבים – וילך

כשעומדים "נצבים" באופן כזה, יש לנו הכח לכך שתיכף אחר כך יהיה העניין של "וילך" (הפרשה הסמוכה ל"נצבים"). ומה היא הליכה זו? ההליכה והעליה ממצב של גלות למצב של גאולה. הליכה של כל יהודי הארצות לארץ ישראל, ובפרט כפי שהיא תהיה תיכף במצב האידיאלי שלה – בגאולה האמיתית והשלמה. וגם בגאולה עצמה ממשיכה ההליכה והעליה "מחיל אל חיל" עד לשלמות המתוארת בפרשת "וילך" במילים אותם אומר משה: "היום מלאו ימי ושנותי" - שלכל יהודי יש ימים ושנים מלאים בתורה ומצוות. ואת הכח לזה הוא מקבל ממשה רבינו, כפי שכתוב שבכל יהודי יש ניצוץ מנשמתו של משה. וההליכה הזו צריכה להיות 'מי"ד'! מה הם ראשי התיבות מי"ד? אחד מהם הוא משה (רבינו), ישראל (הבעש"ט), דוד (המלך). שלושת האישים הללו קשורים לגאולה: משה עליו נאמר "גואל ראשון (=ממצרים) הוא גואל אחרון", הבעש"ט שהמשיח אמר לו שהתגלותו (של המשיח) תהיה "לכשיפוצו מעיינותיך חוצה" – כשמעיינות החסידות יתפרסמו ויופצו בעולם, ודוד המלך המכונה "דוד מלכא משיחא". שלושת האישים הללו, הקשורים לגאולה נמצאים במילה אחת שמשמעותה "מיד". גאולה מיד. ודווקא בסדר זה: משה רבנו הוא מביא לנו את התורה כולה, כולל גם את מעיינות רבי ישראל הבעש"ט, המביאים את "דוד מלכא משיחא". ובפרט שהאות י' שהיא בצורת נקודה מורה על גילוי נקודת היהדות על ידי רבי ישראל הבעש"ט. כך מחברים את גואל ראשון עם גואל אחרון ומביאים את הגאולה מיד.

עצמותו של משיח היא דבר אחד עם עצמות אין סוף

אולם לא רק בראש השנה מתחילות כל הפעולות האלו. הרי כבר בערב החג אנו מצווים להתחיל להכין את צרכי החג, ואנו כבר יודעים שנזכה בדין. ובכלל ערב והכנה הם מעין הדבר שמתכוננים אליו, ובפרט ההכנות של ערב ראש השנה שמשפיע על כל השנה כולה. אם כן, כבר בערב ראש השנה מתחיל כל העניין של "והצילו", "נצבים" ו"וילך", ההכנה וההתחלה לגאולה. בדורות האחרונים התגלה עוד יותר הקשר בין הגאולה לערב ראש השנה. בכ"ט אלול בשנת תקמ"ט נולד האדמו"ר רבי מנחם-מענדל. לימים - האדמו"ר השלישי בשושלת חב"ד, המכונה בדרך כלל בשם "האדמו"ר הצמח צדק", על שם ספרו התורני הקרוי בשם זה. שני שמות אלו (שהם גם הגימטריא של שמותיו: "מנחם" בגימטריא "צמח" ו"מענדל" בגימטריא "צדק") הם גם שמותיו של מלך המשיח. כפי שאומרים ב"הושענות" - "איש צמח שמו", כשהכוונה למלך המשיח. וכן "משיח צדקנו", "והיה צדק אזור מתניו". לא רק בשמו קשור הצמח צדק למשיח, אלא בכך שתורתו ומהותו הפנימית כוללת בתוכה את תורתם ומהותם של אדמו"רי חב"ד כולם, אלו שהיו לפניו, ואלו שבאו אחריו. ומכיוון שאדמו"רי חב"ד, ותורת חסידות חב"ד עניינם הפצת מעיינות פנימיות התורה, דבר שקשור ומביא להתגלות המשיח, הרי הם קשורים עם הגילוי של משיח. נמצא שביום הולדתו, בערב ראש השנה, גובר העניין של משיח, שהרי ביום ההולדת (כך כתוב בגמרא) מזלו של האדם גובר. ובעל יום ההולדת עושה את כל התלוי בו – וממילא בוודאי שהדבר פועל את פעולתו – שיהיה הגילוי של שמו של משיח, ועוד יותר – הגילוי של משיח עצמו (שהוא למעלה גם משמו), עצמותו של משיח שהיא דבר אחד עם עצמותו של הקב"ה, עצמות אין סוף.

מה הקשר בין שבת לראש השנה?

עניין זה, שכבר בערב ראש השנה מתחיל הקשר לגאולה, מודגש עוד יותר כאשר הוא חל ביום ראשון, ואז הוא נמצא בין שני ימי סגולה: שבת לפניו וראש השנה אחריו: השבת נקבעה משמיים – כל יום שביעי הוא שבת. גם קדושתה היא למעלה מכל העולמות בדרגה גבוהה ביותר. לעומתה, את זמנו של ראש השנה, כמו כל החגים, קובעים בני ישראל: מכיוון שקביעת ראש חודש תלויה בקידוש החודש של בית דין, הקובע בסופו של דבר אם החודש יהיה מלא או חסר, הרי תאריכי החגים כולם (כולל ראש השנה) תלויים בישראל, ומתקדשים על ידי ישראל. ערב ראש השנה שחל ביום ראשון (כפי שהיתה הקביעות בערב ראש השנה ה'תשנ"ב, בה נאמרה השיחה) מחבר את שני הימים, ופועל שקדושת השבת, שהיא למעלה מכל העולמות, תחדור בראש

עצמאות מלכות

"הדבש, שרומז על שלימות הגילוי דפנימיות התורה לעתיד לבוא" (חמשה עשר בשבט ה'תשנ"ב)

השנה ובתוך כל העולמות. כמו כן, בכיוון ההפכי, הוא מגלה איך שכל אחד ואחת מישראל הוא "מלך" ובעל הבית על השבת, ולא רק על שבת רגילה אלא "יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים" – כפי שמכונה הגאולה בנוסח ברכת המזון.

נפלאות "בכל מכל כל"

ובפרט שזו (ה'תשנ"ב) שנה שיהודים קבעו את ראשי התיבות שלה: היה תהא שנת נפלאות בכל, נפלאות בכל ענייני השנה, על ידי שהגאולה באה מיד. ואמרו חז"ל שעל שלושת האבות נאמר "בכל מכל כל". ומכיוון שכל אחד ואחת מישראל, אנשים נשים וטף, הוא יורש של כל אחד משלושת האבות ושל כולם יחד, הרי מובן שכל אחד ואחת מישראל מקבל בפשטות "בכל מכל כל" בגשמיות וברוחניות, עם כל הפירושים שבדבר. החל מהפירוש העיקרי – שעוד ברגעים האחרונים של הגלות יהיה לכל אחד ואחת מישראל "בכל מכל כל", שכל ענייניו יהיו באופן הכי טוב והכי מושלם ("לא חסרו שום טובה"). כתיבה וחתומה טובה לכל אחד ואחת מישראל, עם חיים בפשטות – גוף בריא ונשמה בריאה, הן בגשמיות והן ברוחניות.

ועוד ועיקר – שזה מביא מיד לתכלית השלמות ד"בכל מכל כל" – הגאולה האמיתית והשלמה. ובאופן שזה פועל גם על העבר, כי אף על פי שברגע זה ממש הרי משיח עדיין לא בא, הנה כאשר הוא יגיע ברגע שלאחרי זה – הוא ישנה (על ידי הכנסת האל"ף של "אלופו של עולם") גם את הרגעים שלפני זה (של ה"גולה") שיהיו גם הם חלק מהגאולה. והולכים מיד לבית המקדש ולקדש הקדשים ולאבן השתיה, הנמצאת בגלוי ללא שינוי בקדש הקדשים, שזה מחזק את התביעה לגאולה מיד.

שלמות מלכותו יתברך קשורה ומתגלה על ידי משיח (מדברי הרבי בשיחה)

בראש השנה היא העבודה דקבלת מלכותו יתברך, למלאות בקשתו של הקב"ה "תמליכוני עליכם" .. שמלכותו יתברך קשורה ומתגלה בשלימותה על ידי דוד מלכא משיחא (שעניינו "ספירת המלכות") .. ויש לומר שהשייכות דערב ראש השנה עם הגאולה נתגלתה יותר בדורות האחרונים – ע"י יום הולדתו של הצמח צדק ביום זה (בשנת תקמ"ט): שמו של הצמח-צדק (כפי שנקרא על שם תורתו) הוא שמו של משיח צדקנו, שנקרא "צמח" ונקרא "צדק" .. הצמח-צדק – הנשיא השלישי דנשיאי חב"ד - כולל בתוכו את כל הנשיאים .. שרבותינו נשיאינו .. קשורים עם הגילוי דמשיח צדקנו, ובמיוחד כ"ק מורי וחמי אדמו"ר נשיא דורנו .. ומזה מובן שביום הולדתו של הצמח-צדק (בערב ראש השנה), שאז הרי "מזלו גובר" - גובר העניין דשמו של משיח, ובעל יום הולדתו עושה כל התלוי בו – וממילא בוודאי שזה פועל את פעולתו – שיהיה הגילוי דשמו של משיח, ויתירה מזו – הגילוי דמשיח עצמו (כפי שהוא למעלה משמו) .. שנוסף על הגילוי דשמו של משיח .. קיימת גם העצמות דמשיח צדקנו, שזה דבר אחד עם עצמות אין סוף. ולכן הגילוי דמשיח (בערב ראש השנה) קשור עם קבלת מלכותו יתברך בראש השנה. ועוד והוא העיקר - שתיכף ומיד ממש .. מתגלה משיח צדקנו באופן ד"מראה באצבעו ואומר זה": הנה משיח כפי שנקרא "צמח", הנה משיח כפי שנקרא "צדק", הנה משיח כפי שנקרא "יוסף יצחק" (שמו של כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר נשיא דורנו), ועוד ועיקר - הנה משיח כפי שנקרא "דוד מלכא משיחא".

"המעשה הוא העיקר" - ההוראות לפועל שמביא הרבי בשיחה

להיות בטוחים שזוכים בד"כ בערב ראש השנה ועד שהגאולה באה מיד.
 לדעת שקבלת מלכותו יתברך בראש השנה קשורה ומתגלה בשלמותה על ידי המלך המשיח.
 לנצל את היום של ערב ראש השנה להוסיף בצדקה ובכמה עניינים טובים.
 להוסיף במיוחד בלימוד תורתו של האדמו"ר הצמח-צדק (שיום הולדתו חל בערב ראש השנה) וקיום הוראותיו.